

DE PLAATSNAAM OSSENDRECHT

In het Etymologisch Woordenboek¹ vindt men voor de naam Ossen-drecht de volgende verklaring: „Mogelijk samengesteld uit *os* en *drecht*”. Bij de Zeeuwse plaats Ossensisse staat dan verder: „zal wel evenals Ossenrecht als 1ste lid de diernaam hebben; *nisse* ‚land-tong, buitendijksland.’

Op een kaart van Joan. Janssonium „Castelli ad Sandflitam.” vinden we een „Explicatio Notarum et Verborum” b.v. Dijk = Agger; Wegh = Via; Huys = Domus maar ook Gat = Ostium.

Westelijk van Santvliet (Zantvliet) geeft deze kaart meerdere Gaten aan b.v. 't Nieuwe Gat, 't Groote Gat en het Blaeugart Gat. De haven van Rome heet Ostia. Ligt het dan ook niet voor de hand in het bestanddeel „Os” het Latijnse monding, gat te lezen?

Op de grens van Friesland en Drente vinden we op de linkeroever van de rivier de Linde vlak voor de uitmonding in de vroegere Zuiderzee, de plaats Ossenzijl (zijl = sluis). Ook hier lijkt mij de betekenis „Os” = monding voor de hand te liggen.

Het tweede bestanddeel in Ossenrecht is *drecht*. In het Etymologisch Woordenboek² schrijft men, dat *drecht* in verschillende aardrijkskundige namen „waterloop” kan betekenen. Ook de betekenis veer (pont) komt voor. Op de zojuist genoemde oude kaart zien we zowel bij Woensdrecht als bij Ossenrecht een waterloopje getekend, die beide uitmonden in „Ondervloeyende slijck ofte wecke gorsinghen.” Blijkbaar wordt er dus bij *drecht* in de plaatsen Ossenrecht en Woensdrecht „waterloopje” bedoeld.

We komen tot de conclusie, dat de plaatsnaam Ossenrecht zijn benaming te danken heeft aan de natuurlijke omgeving. Het waterloopje dat met een brede mond uitkwam in de Schelde leverde de bestanddelen *os* en *drecht*. Van een echte nederzettingsnaam is dus hier geen sprake.

DRS. H. J. M. THIADENS

¹ Dr. J. de Vries: Etymologisch Woordenboek (Waar komen onze woorden en plaatsnamen vandaan (Aula-boeken) pag. 181.

² idem, pag. 70.